

Porvoo/Borgå
Kirjaamo

14. 06. 2024

Dnro:

KALLELSE TILL ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA

Borgå folkakademi Ab:s delägare kallas till ordinarie bolagsstämma torsdagen den 27 juni 2024 kl.18.00 på Borgå folkakademi, Runebergsgatan 16-18, 06100 Borgå.

Utöver ordinarie ärenden behandlas även styrelsen förslag till förändring av bolagsordningen.

Fullmakter bör tillställas bolaget senast på mötesplatsen.

Borgå den 12.6.2024

Borgå folkakademi Ab

Styrelsen

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Verksamhetsberättelse	2
Balansräkning	18
Resultaträkning	20
Noter	21
Underskrifter	25
Revisionsanteckning	25
Förteckning över bokföringsböcker och förvaringsmetoder	26
Förteckning över verifikatslag och uppbevaringssätt	26

Bokslutet har uppgjorts av

Bokföringsbyrå Lundström Ab 0519474-8

PB 32

04131 Sibbo

Tid: 27.6.2024 kl. 18:00

Plats: Borgå folkakademi, Runebergsgatan 16–18, Borgå

1. Mötet öppnas
2. Val av ordförande
3. Val av sekreterare
4. Val av två protokolljusterare
5. Godkännande av föredragningslistan
6. Konstaterande av mötets laglighet och beslutförhet
7. Presentation av bokslutet
8. Presentation av revisionsberättelsen
9. Fastställande av resultaträkningen och balansräkningen
10. Beslut om åtgärder som föranleds av förlusten enligt den fastställda balansräkningen
11. Beslut om ansvarsfrihet
12. Beslut om arvoden till styrelsemedlemmarna och revisorerna och ersättningsgrunderna för resekostnader
13. Fastställande av antalet styrelsemedlemmar
14. Val av styrelsemedlemmar och deras ersättare
15. Val av revisor och revisorsersättare
16. Ändring av bolagsordningen för Borgå folkakademi ab
Styrelsen beslöt vid sitt möte den 29 april 2024 att för bolagsstämman föreslå ändring av bolagsordningen på följande sätt:
 - a. I paragraf 1 ”Bolagets firma och hemort” görs ett så lydande tillägg: ”Bolagets bifirma är Akan, Borgå folkhögskola och Svenska folkakademin” för att skydda bolaget mot eventuell konkurrerande verksamhet.
 - b. Paragraf 5 ”Aktieslag, antal och röstetal” i bolagsordningen strykes med hänvisning till punkt 4 i bolagets delägaravtal av den 21 oktober 2004. De övriga paragraferna numreras om i enlighet med detta.

17. Strategiska mål för Borgå folkakademi inför 2030

Våren 2023 omfattade Borgå folkakademi ab:s styrelse, personal och ägare en strategisk samsyn om de huvudfrågor som måste lösas för att trygga skolans fortsatta verksamhet också efter år 2030. Styrelsen utsåg tre arbetsgrupper för att utveckla strategin under läsåret 2023–2024. Den så kallade **grundtviggruppen** behandlade skolans kärnverksamhet, **fastighetsgruppen** bolagets fastighetsinnehav och **affärsgruppen** den övriga affärsverksamheten. Utgående från gruppernas arbete lägger styrelsen nu fram sina slutsatser till den ordinarie bolagsstämman 2024 (jfr bilaga).

Styrelsen: Bolagsstämman omfattar styrelsens strategiska syn.

Beslut:

17. Mötet avslutas

Akan – strategiska mål inför 2030

Rapport om det strategiska utvecklingsarbetet läsåret 2023–2024

Behandlad av styrelsen den 29 april 2024

Sammandrag

Våren 2023 omfattade Borgå folkakademi ab:s styrelse, personal och ägare en strategisk samsyn om de huvudfrågor som måste lösas för att trygga skolans fortsatta verksamhet också efter år 2030. Dessa frågor kan sammanfattas på följande sätt: (i) stärka verksamheten i Borgå och Helsingfors, (ii) fastigheterna får inte belasta verksamheten, (iii) antalet studerande på bägge orter måste ökas, (iv) stabil ekonomi och (v) bolaget är en god arbetsgivare.

Styrelsen utsåg tre arbetsgrupper för att utveckla strategin under läsåret 2023–2024. Den så kallade **grundviggruppen** behandlade skolans kärnverksamhet, **fastighetsgruppen** bolagets fastighetsinnehav och **affärsgruppen** den övriga affärsverksamheten.

Utgående från gruppernas arbete lägger styrelsen nu fram följande slutsatser till den ordinarie bolagsstämman 2024:

1. Akans verksamhet i Borgå utvecklas enligt lokala behov och förutsättningar så att de långa kurserna har sammanlagt cirka 80 studerande per år senast år 2027.
2. Akans verksamhet i Helsingfors etableras och utvecklas enligt lokala behov och förutsättningar i samarbete med andra svenska kultur- och bildningsaktörer i huvudstadsområdet så att volymen omräknad till långa kurser omfattar cirka 80 studerande per år senast år 2028.
3. Fastighetsfrågan löses så att kostnaden för folkhögskolans lokaler ligger på nationell medelnivå senast år 2026.
4. Akans personalstruktur och kompetensförsörjning utvecklas och tryggas genom personliga utvecklingsplaner, nyrekryteringar och nya rekryteringsformer så att personalen senast år 2028 i fråga om kompetens, antal och arbetssätt kan fördelas mellan enheterna i Borgå och Helsingfors i förhållande till rådande antal studerande och andra funktionella behov som skolan kan ha vid olika tidpunkter.
5. Affärsverksamheten utvecklas så att den bidrar med 20 % av bolagets intäkter år 2030.

Introduktion

Styrelsen för Borgå folkakademi ab tillsatte den 11 september 2023 tre arbetsgrupper för att konkretisera den strategiska samsyn för skolans och bolagets utveckling som utarbetats av styrelsen och personalen och som bolagets ägare omfattade vid bolagsstämman den 30 juni 2023. Arbetsgrupperna hade som uppdrag att formulera mera konkreta strategiska mål fram till år 2030.

Arbetet i grupperna utgick från ägarnas, personalens och styrelsens strategiska samsyn om att

1. Akan måste uppnå en mera synlig närvaro som bildningsaktör i Borgå och Helsingfors.
2. Fastighetsfrågan måste lösas så att fastigheterna inte ekonomiskt belastar skolan.
3. Antalet studerande måste öka så att skolan har en levande miljö på båda orterna.
4. Ekonomin stabiliseras så att skolan kan utvecklas långsiktigt.
5. Bolaget utvecklas som god arbetsgivare.

"Grundtviggruppen" dryftade strategiska mål för hur skolan utvecklar sin verksamhet så att Akan blir en stark och synlig aktör inom svenskt fritt bildningsarbete i Borgå och Helsingfors med syftet att erbjuda konkurrenskraftig och lokalt förankrad svensk bildning i Östnyland respektive huvudstadsregionen.

"Fastighetsgruppen" dryftade strategiska mål för hur bolaget hanterar sitt fastighetsinnehav och inhyrda lokaliteter så att skolans verksamhet kan tryggas på sikt i Borgå och Helsingfors med syftet att bolaget kan erbjuda skolan adekvata lokaliteter och disponera sitt fastighetsinnehav på ett sätt som funktionellt och ekonomiskt stöder folkhögskolverksamheten.

"Affärsgruppen" dryftade strategiska mål för den del av bolagets verksamhet som inte direkt faller under fritt bildningsarbete och där syftet är att bedriva verksamhet som funktionellt och ekonomiskt stöder folkhögskolverksamheten.

Denna rapport summerar de övergripande strategiska målen utgående från gruppernas arbete. Syftet är att bolagets ägare vid bolagsstämman kan omfatta de föreslagna principerna innan fortsatta praktiska åtgärder vidtas av styrelsen och den operativa ledningen efter att skolans nya rektor och bolagets nya VD tillträtt planenligt i augusti 2024.

Nedan presenteras resultatet av de tre arbetsgruppernas verksamhet fram till april 2024 och slutligen styrelsens slutsatser utgående från arbetet.

Grundtviggruppen

Medlemmar Maria Bäck (ordf.), Malin Lönnroth, Nina Wackström, Roni Holmberg (extern) och Catharina von Schoultz (sekr. t.o.m. 7.3.2024), Maria Ingman (sekr. fr.o.m. 8.3.2024).

Nuläge: Skolan fick ökat antal studerandeveckor på grund av upprätthållartillstånd i Helsingfors. Skolan producerar i nuläget emellertid ett lägre antal studerandeveckor än beviljad statsandel. Efterfrågan på Akans nuvarande helårslinjer har gått stadigt nedåt. Efterfrågan på internatboende med delade utrymmen minskar. Efterfrågan på svensk integration ökar. Folkhögskoleåret som introducerades i samband med den förlängda läroplikten har visat sig intressera många unga. Etableringen i Helsingfors ger nya möjligheter till samarbete och till att hitta nya grupper av studerande i huvudstadsregionen.

Enligt Lukiolaisraportti 2023 ökade för tredje året i rad antalet studerande som önskar ett mellanår efter gymnasiet. Antalet läropliktiga och andra med behov av grundläggande färdigheter och stöd för välmående ökar. Antalet svenskspråkiga förväntas öka i Helsingfors och Sibbo (Saarela 2020). Regeringsprogrammet stipulerar att 5–10% av inflyttade ska integreras på svenska (idag ca 2%). Undervisningspersonalens kompetens bör användas möjligast brett. Kanslitjänsterna kan ses över gällande arbetsfördelning och möjliga överlappningar. Marknadsföringen bör professionaliseras och bli mer säljinriktad.

Nyckeltal: 2024 beviljats 4040 studerandeveckor i statsandel. Av dessa är 606 öronmärkta för integrationsstuderande med plan och 476 för läropliktiga. Dessa ger en 100% statsandel. För att bibehålla de nu beviljade statsandelarna behöver vi ha totalt minst 92 studerande på långa program (36 veckor) och 700 sv på kortkurser. Personalen i Borgå: 4 månadsanställda lärare och timplärare enligt behov, administration 4 heltidsanställda, kost- och fastighetstjänster 4 heltidsanställda + 1 civiltjänstgörare. Under vårterminen 2024 omfattar personalen i Helsingfors 1 projektanställd koordinator (ettårigt projekt), tre timplärare fördelade på två projekt, timplärare för kortkurser.

Strategiska mål: År 2030 är Akan en folkhögskola med mångsidig verksamhet i Borgå och Helsingfors. På bägge orter har Akan en tillräckligt stor volym för att skapa en levande svensk miljö där även studerande med annat modersmål vid behov kan integreras på svenska. Både antalet studerande och antalet lärare bör vara tillräckligt stort vid vardera enheten för att skapa en levande och dynamisk skolmiljö. Profilen på bägge orter tar hänsyn till respektive lokala omständigheter. Akan profilerar sig som ett svenskt rum i en alltmer finsk och internationell

omvärld. Fördelningen mellan olika kategorier av studerande enligt ålder och andra variabler kan vara olika i Borgå och Helsingfors. Balansen mellan långa kurser och kortkurser likaså.

Den fria bildningen – den klassiska folkhögskolan – är grundpelaren i verksamheten och huvudspråket är svenska. I Östnyland verkar Akan som den främsta anordnaren av integrationsutbildning i samband med reformerna AN24 och KOTO24 i Östnyland. I Helsingfors skapar Akan nya utbildningsvägar i samarbete med andra svenska kultur- och utbildningsaktörer i huvudstadsregionen. Hittills har skolan fört preliminära samtal med Arbetets Vänner huvudföreningen och Musik och konstskolan Sandels för att etablera strategiskt samarbete inom svensk kultur- och utbildning i huvudstadsregionen.

Nyckeltal för målläge: År 2030 har Akans långa linjer sammanlagt 160 till 200 studerande per år, cirka 80 i Borgå och resten i Helsingfors. Riktvärdet 80 som minimivolym motiveras med att detta ger möjlighet till att skapa en dynamisk skolmiljö och ger ekonomisk grund för att ha en heltidsanställd lärarkår som är nödvändig för en pedagogisk utveckling och kontinuitet vid skolans enheter. Den pedagogiska personalen uppgår till 10–15 personer och fördelas mellan de två verksamhetsorterna i relation till antalet studerande. Inslaget studerande med annat språk än svenska varierar mellan 20 och 30 procent av totala antalet studerande.

Förutsättningar: Utbildningsutbudet i Borgå ses över så att det motsvarar det aktuella behovet i Östnyland. Etableringen i Helsingfors görs så att Akan blir ett fungerande alternativ både för unga som söker sin slutliga studiestig och för (unga) vuxna som behöver bredda sitt kunnande exempelvis inom kreativa ämnen. Den pedagogiska och administrativa personalen utvecklas genom nyrekrytering och fortbildning för att motsvara de nya behoven. Arbetsvillkoren för hela personalen ses över i samband med utvecklingsprocessen.

Fastighetsfrågan löses så att underhållet av fastigheter inte inkräktar på utbildningsresurserna, vilket fallet har varit under de senaste decennierna. Skolan väljer lokaler som är funktionella och trygga med tanke på arbetshälsa.

Konsekvenser: Akan får en mera synlig och profilerad roll på utbildningsfältet och intar en nyckelroll i det fria bildningsarbetet samt inom integrationsutbildningen på svenska i södra Finland. Akans utbildning håller god kvalitet och därmed attraktionskraft. Akan är en attraktiv arbetsplats med goda möjligheter till professionell utveckling. Ekonomin är i balans genom att antalet studerande tryggar ett jämnt kassaflöde och fastighetsmassan inte belastar verksamheten.

Samarbete: I Östnyland samarbetar Akan med lokal grundläggande utbildning, yrkesutbildning, arbetskraftsmyndigheter, ungdomstjänster och lokala medborgarinstitut samt tredje sektorn inom social- och kulturfältet. I Helsingfors samarbetar Akan främst med privata kultur- och utbildningsaktörer, exempelvis Arbetets Vänner, Musik- och konstskolan Sandels, Praktikum och Arcada, samt med svenska eller tvåspråkiga aktörer inom social- och hälsossektorn, exempelvis Folkhälsan.

Institutionellt verkar Akan fortsatt inom ”BAS-gruppen” för de svenska folkhögskolorna i Finland, Bildningsalliansen och Folkhögskolföreningen. Internationellt fortsätter samarbetet med aktörer som Klaraälvdalen i Sverige och genom olika Erasmusprojekt.

Benchmark: I det fortsatta arbetet behöver Akan ingående studera sina gelikar inom den finska och svenska fria bildningen. Här ingår finska folkhögskolor, exempelvis HEO och Laajasalon opisto, samt svenska folkhögskolor som exempelvis Västra Nylands folkhögskolor och Norrvalla.

Fastighetsgruppen

Medlemmar: Hilding Mattsson (ordf.), Torbjörn Blomqvist, Ronja Roms, Beatrice Wahlström, Michael Söderlund (extern) och Johan Mattsson (sekr.)

Bakgrund: Arbetsgruppen presenterar olika omständigheter som skolan bör överväga med utgångspunkt i skolans fastigheter. I alternativen beaktas inte Helsingfors eftersom fokus ligger på skolans egna fastigheter som befinner sig i Borgå. Alla utrymmen i Borgå beaktas inte eftersom en del av dem är av mindre betydelse för helheten. Exempel på detta är bland annat rektorsbostaden (”Trähuset”), och samtliga källare och vindar. För inkvarteringens del bedömde arbetsgruppen att utifrån en rätt långvarig trend kan det räcka att man i genomsnitt har kapacitet att erbjuda inkvartering till 40% av elevantalet.

Nuläge: Nuläget är ekonomiskt ohållbart eftersom fastigheternas kostnader med stor marginal överstiger den statsandelnivå som nuvarande elevantal bidrar till. Detta kan motiveras på två sätt. I moderna skolbyggen är det vanligt med att man räknar med ca 10 m² per studerande. Går man tillbaka längre i tiden var talet något större, ca 15 m² per studerande. Med nuvarande elevantal har Borgå folkakademi mångdubbelt (ca 40 m²) per studerande. Den andra jämförelsen gäller kostnader. Borgå folkakademi har 41 procent högre fastighetskostnader per producerad studerandevecka jämfört med andra folkhögskolor i genomsnitt. Den här jämförelsen utgår endast från löpande kostnader. Utöver de löpande kostnaderna har skolan dessutom en stor

renoveringsskuld inklusive ställvisa problem med inomhusluften, vilket ytterligare tillspetsar problematiken. Arbetsgruppen vill på grund av ovanstående omständigheter betona ärendets brådskande natur. Ytterligare vill gruppen påpeka att de åtgärder som hittills har vidtagits har varit implicit byggda på det som nedan kallas alternativet "basen i stenhuset". Detta kan ha konsekvenser för hur eventuella fastighetsbidrag från Svenska Kulturfonden kan utnyttjas.

Helhetsbedömning

Arbetsgruppen ansåg det ändamålsenligt att följa samma resonemang som man utgår ifrån i flera städer och kommuner, vilket innebär att man med hjälp av begrepp som kapitalkostnader och interna hyror får en bild av hur stora lokaliteter skolan har råd med och hur olika elevantal finansierar olika fastighetskostnader. Via Borgå stad fick gruppen tillgång till uträkningsgrunder för kapitalkostnader och interna hyror (bilaga 4). Genom att jämföra med dessa kunde man uppskatta att nuvarande verksamhetsyta på ca 2500 m² förutsätter i genomsnitt minst 150 elever per år i Borgå. Värt att observera är också att detta inte räcker för att finansiera renoveringsskulden, utan är en endast teoretisk utgifts-intäkt-relation som på lång sikt även beaktar grundläggande utgifter så som exempelvis reparationer. Jämförelsen ger även vid handen att skolans nuvarande ca 75 studerande per år motsvarar kostnaden för ca 1250 m², vilket är ungefär hälften av nuvarande utrymmen i bruk.

Tre tänkbara alternativ

Basen i stenhuset: Alternativet **basen i stenhuset** innebär att verksamheten i Borgå fortsätter rätt så långt i nuvarande utrymmen, förutom att Å-huset och dess tomt bör säljas för att kunna finansiera grundrenoveringar av det s.k. Stenhuset och Tegelhuset. Den totala ytan i detta alternativ (Stenhuset + Tegelhuset) är 1468 m². Historiskt har detta alternativ fått mest uppmärksamhet och har varit utgångspunkt för hur skolan har samarbetat med Borgå stad kring olika lösningar till ändring av detaljplanen för respektive fastighet. Processen är långsam och kan medföra motstånd från grannen vid Ågatan 15 och därmed kan formella besvär mot en ändring i detaljplanen bli aktuell. Gruppen påpekar att ifall man väljer detta alternativ borde man omedelbart slutföra diskussioner med Borgå stad eftersom staden detta år har budgeterat medel för motsvarande detaljplaneförändring och man redan tidigare har inlett diskussioner om detta med stadens tjänstemän.

Basen i Å-huset: Alternativet **basen i Å-huset** innebär att all verksamhet i Borgå koncentreras till Å-huset. Finansiering för detta alternativ kräver att outnyttjad byggrätt bredvid Stenhuset säljs

och dessutom att Stenhuset och Hemgården blir sålda. Den nuvarande outnyttjade byggrätten vid Stenhuset gäller för skolverksamhet och kräver alltså en förändring av detaljplanen om man vill maximera tomtens marknadsvärde. Det bör även noteras att köket då måste flyttas, och att Å-huset är något överdimensionerat i förhållande till nuvarande behov. Kvadratmetertalet i detta alternativ (Å-huset + Tegelhuset) blir 1849 m². Som en del av denna lösning kan man eventuellt riva en del av Å-husets tillbyggnader. Å-huset har problem med inomhusluften, vilket också måste lösas.

De två bas-alternativen kräver **betydande finansiella insatser från bolaget och dess ägare**. Bägge alternativen förutsätter administration av grundrenoveringar i miljonklassen.

Gruppen betonar att dessa alternativ förutsätter utomstående expertis och budgetering på en helt annan nivå än hittills.

Vi säljer: Alternativet vi säljer innebär att bolaget säljer alla fastigheter (tomter med nuvarande byggnader) och hyr andra utrymmen i Borgå. Fördelen med detta alternativ är att bolaget slipper behovet av fastighetsexpertis, ett område som inte hör till bolagets grunduppgift, att bedriva folkhögskolverksamhet. Även om alla fastigheter vore fullt renoverade kvarstår att bolaget skulle behöva en effektiv och professionell fastighetsadministration för en så omfattande fastighetsmassa. En annan fördel med hyreslokaler är att de går att anpassa enligt behov i en tid då folkhögskolebranschen och därmed Akan står inför många utmaningar och man inte i förväg vet vilken verksamhet som blir varaktig. Verksamheten i Helsingfors är under alla omständigheter avsedd att bedrivas i hyrda lokaliteter.

Utgående från Trelum-tabellen (jfr bilaga 4) kan man uppskatta en gängse hyra för verksamheten både hos en offentlig aktör och på privata marknaden. Enligt denna jämförelse kan man hyra utrymmen av en offentlig aktör för en uppskattad månadshyra på ca 21 euro per kvadratmeter och på privata marknaden för en uppskattad månadshyra på ca 26 euro per kvadratmeter. Observera att dessa prisnivåer också innefattar hyresobjekt med möjlighet till både skolkök och inkvartering.

Trots Hemgårdens speciella status som ett skyddat objekt, är tomtens totala värde även med de mest försiktiga uppskattningar minst 500 procent högre än det värde som tomten har i balansräkningen (ca 800 000 euro). En teoretisk nedre gräns på 3 miljoner euro med en nettoavkastning (skatter avdragits osv) på 5 procent per år skulle ge skolan minst 150 000 euro/år. Statsandelarna finansierar fastighetskostnader i nuläget för ca 150 000 euro/år. Detta innebär att skolan kunde ha råd med ett hyresobjekt (för ca 300 000 euro/år) från offentliga sidan

som har hälften av de kvadratmetrar som skolan nu använder, det vill säga ca 1250 m², men som är i gott skick. På privata marknaden kunde det behövas ytterligare 100 000 euro/år, det vill säga ungefär 400 000 euro/år. Huruvida en dylik utgift är möjlig hänger samman med värdet på alla byggnader och tomter sammanlagt.

Alternativet att sälja kräver flera detaljplaneförändringar för att ge en betydande avkastning.

Fastighetsgruppen har inte undersökt i vilken utsträckning det i Borgå finns tillgängliga och funktionella lokaler som kunde passa eller anpassas till skolans verksamhet till en rimlig hyra.

Bilagor

1. Karta över tomten
2. Tabeller om nuläge och dess utrymmen
3. Utbildningsstyrelsens kostnadsstatistik 2022
4. Trellumtabellen

Affärsgruppen

Medlemmar: Oskar Frankenhaeuser (ordf.), Kjell Grönqvist, Anne Lehtinen, Maj-Gret Saarinen, Carina Nyholm och Johan Mattsson (sekr.).

Utgångspunkter och avgränsning: På allmän nivå har gruppen konstaterat att bolagets affärsmässiga inkomstkällor kan kategoriseras till tre grupper: fastigheter, kök och utbildningstjänster. Sett ur ett grundläggande perspektiv är ekonomisk risktagning en integrerad del av affärsverksamhet. Därför är det vanligt att folkhögskolor bedriver någon sorts affärsverksamhet endast som en biprodukt till den egentliga verksamheten. Det innebär alltså att affärsverksamhet inom denna sektor främst ska ses som något man förädlar då skolans resurser är underutnyttjade, det vill säga man försöker utnyttja de extra resurser som finns. Men denna extra kapacitet är sällan central då man ser över skolans helhetsstrategi.

Denna rapport avgränsas till resurser som bolaget redan har. Att investera i någon produktionsresurs som inte hör till skolans egentliga verksamhet är inte aktuellt. Det skall även

konstateras att även utbildningstjänster sällan innebär renodlad affärsverksamhet eftersom de också till största del finansieras med statsandelar och/eller bidrag. Trots ovanstående konstaterar gruppen att man inte funnit bevis på att det finns någon gräns för vad och i vilken grad folkhögskolor kan idka utvecklande av affärsmässig verksamhet. Som helhetsstrategi bör det till sist konstateras att statsandelssystemet fungerar så att varje kostnad som skolan täcker med andra medel potentiellt kan minska på skolans statsandelar.

Nuläge: Enligt bokföring för både 2023 och 2022 är affärsverksamhetens andel av skolans alla inkomster ca 10 procent, vilket är ca 130 000 euro. Om man ytterligare delar upp denna verksamhet så motsvarar uthyrning av utrymmen i stort sett försäljningen via köket. För båda delar av verksamheten gäller att över 80 procent av inkomsterna kommer från skolans arrangemang med Östra Nylands välfärdsområde (tidigare Kårkulla). Utan denna samarbetspart skulle skolans affärsverksamhet krympa till några tiotusen euro.

För kökets del är självkostnadspriset för en portion mat ca 5,85 euro. Det betyder att då det genomsnittliga antalet kunder (ca 90 portioner per dag) inte sjunker avsevärt, håller priserna måttet och köksverksamheten går inte på minus.

För fastigheternas del har det räknats att det kunde vara motiverat med högre priser, men här beror det på vad man vill att priset ska täcka och hur många uthyrningar skolan har om året. De nuvarande priserna täcker Trellum-baserade interna hyror (se fastighetsrapporten), men de åtgärdar inte den förestående renoveringsskulden. Skolan har 45 sovrum med 77 sängar. Nyttjandegraden är ca 50%.

Idéer för typer av affärsverksamhet

Köksverksamhet: Dagtid kunde man ha café-verksamhet för utomstående utöver lunchen.

Eventuellt i samarbete med Runebergsmuseet. Man kunde ha mera veckosluts- och kvällsgrupper. Köket kunde involveras i olika evenemang för barn, exempelvis konserter, pizzakvällar, teaterföreläsningar, matlagningskurser.

Inkvartering och uthyrning: Man kunde ha korttidsinkvartering i stil med airbnb eller motsvarande koncept. Man kunde hyra ut utrymmen för kvällsverksamhet. Man borde ha evenemang/föreläsningar och till exempel utveckla ett tema som "Hemgården 180 år".

Inom detta område konstaterar gruppen att det finns brister i skolans utrymmen som borde åtgärdas, exempelvis borde Stenhusets andra våning ha en branddörr och vid lunchen är wc-utrymmena otillräckliga.

Utbildningstjänster: Gruppen diskuterade bland annat följande former av tänkbara utbildningstjänster som affärsverksamhet:

- Kortare föreläsningar eller temakvällar om aktuella ämnen, där omfattningen inte håller för en kortkurs.
- Prepkurser för studerande inför inträdesprov (dessa kan också ordnas som kortkurser).
- Skräddarsydda utbildningar på plats med traktering avsedda för företag (enligt uppdrag).
- "Turismpaket": temahelheter för folk längre ifrån, med helpension. I samarbete med små resebyråer och Borgå museum. Exempel: Borgå på 1800-talet och empirestaden, Eugen Schauman, Familjen Runeberg etc (kunde också formas som kortkurser).
- Programpaket för "TYKY-dagar" inkl. måltider (paket utvecklas och marknadsförs)
- Lägerskolor (temapaket: kultur och historia, natur och skärgård)
- Utbildningarna/tjänsterna kan också ordnas på finska (eller andra språk) -> större målgrupp

Hotell: Gruppen diskuterade i flera repriser idén om att driva hotellverksamhet. Det konstaterades att det skulle kräva mer personal. Gruppen såg det inte som ett realistiskt alternativ.

Gruppen ser att det finns en hel del mindre åtgärder man kan göra för att öka volymen i den nuvarande affärsverksamheten, men man har inte kunnat identifiera någon enskild stor 'affärsidé', som det skulle löna sig att satsa på. Därför anser gruppen att det inte är motiverat med ytterligare personalresurser för att utveckla och bedriva affärsverksamhet. Däremot kan man årligen se över den nuvarande personalens arbetsuppgifter.

Styrelsens slutsatser och förslag

De tre arbetsgruppernas rapporter pekar som väntat entydigt ut behovet av att öka skolans volym och minska den negativa belastning på bolagets ekonomi som beror på fastighetsmassan.

Utgående från det arbete som utförts i arbetsgrupperna ställer styrelsen upp följande strategiska mål inför år 2030:

1. Akans verksamhet i Borgå utvecklas enligt lokala behov och förutsättningar så att de långa kurserna har sammanlagt cirka 80 studerande per år senast år 2027.
2. Akans verksamhet i Helsingfors etableras och utvecklas enligt lokala behov och förutsättningar i samarbete med andra svenska kultur- och bildningsaktörer i huvudstadsområdet så att volymen omräknad till långa kurser omfattar cirka 80 studerande per år senast år 2028.
3. Fastighetsfrågan löses så att kostnaden för folkhögskolans lokaler ligger på nationell medelnivå senast år 2026.
4. Akans personalstruktur och kompetensförsörjning utvecklas och tryggas genom personliga utvecklingsplaner, nyrekryteringar och nya rekryteringsformer så att personalen senast år 2028 i fråga om kompetens, antal och arbetssätt kan fördelas mellan enheterna i Borgå och Helsingfors i förhållande till rådande antal studerande och andra funktionella behov som skolan kan ha vid olika tidpunkter.
5. Affärsverksamheten utvecklas så att den bidrar med 20 % av bolagets intäkter år 2030.

Vidare föreslår styrelsen att läsåret 2024–2025 används för att ta fram konkreta handlingsplaner för att uppnå dessa strategiska mål.